

04 πολιτισμός&βαρβαρότητα

■ ΤΟΥ Ηρόστρατου

Αποχαιρέτα την Γκιώνα που χάνεις... (ή μήπως όχι;)

Δεν είμαι καθόλου «έτοιμος από καιρό». Δεκαετίες τώρα αγωνιζόμαστε, άλλοτε με πάθος, άλλοτε υποκύπτοντας, ελάχιστες φορές πετυχαίνοντας μικρές νίκες... «Η Γκιώνα είναι μεγαλείο – όχι μεταλλείο», λέμε. Και σαν το κουνούπι με την ομάδα «Πολίτες στο προσκήνιο» συνεχίζουμε να «ενοχλούμε» τους ιθύνοντες του νομού, που χρόνια τώρα προσφέρουν κυριολεκτικά «γη και ύδωρ» στις εταιρείες βωξίτη, οι οποίες αλλάζουν ιδιοκτήτη, αλλά όχι τακτική.

«Τυράκι» οι περίφημες θέσεις εργασίας. Μόνο που η ίδια η ζωή, στο πέρασμα δεκαετιών, απέδειξε το πόσο έωλο είναι το επιχείρημα. Η Φωκίδα με τα τεράστια κοιτάσματα βωξίτη κοντεύει να μείνει χωρίς κατοίκους. Τα χωριά ερημώνουν κι ο μονόδρομος των μεταλλείων απεδείχθη ευεργετικός μόνο για όσους τα κατέχουν.

Από το ξεκίνημα με την παραχώρηση των δικαιωμάτων εκμετάλλευσης σε γνωστή οικογένεια Ελλήνων μαφιάζων που ήρθαν κυνηγημένοι από το FBI να... επενδύσουν στην Ελλάδα,

στο πέρασμα στους Ναζί, στην παραίτηση του Δημοσίου υπέρ ιδιωτών, μέχρι την πώληση στον τότε πρόεδρο του ΣΕΒ και στη συνέχεια σε πολυεθνική, κατέληξαν στα αρπακτικά χέρια του ενός εκ των 21 δισεκατομμυριούχων της χώρας μας. Του Ευάγγελου Μυτιληναίου.

Ήρθε λοιπόν η ώρα για το τελικό χτύπημα.

Το «γάλλιο» το άκουσα για πρώτη φορά στο χωριό από έναν συντοπίτη μηχανικό. Πίναμε τον καφέ μας και κοιτάζαμε το βουνό που υψωνόταν απέναντί μας.

«Το βλέπεις το βουνό; Κοίτα το καλά γιατί σε λίγα χρόνια δεν θα έχει μείνει τίποτα!»

Τον άκουσα με δυσπιστία.

Και τότε μου είπε γι' αυτό το πολύτιμο ορυκτό, που χαρακτηρίστηκε της σπανιότητας του είναι η χαμηλή περιεκτικότητά του στο στερεό φλοιό της γης (0,0015%-0,0019%).

Για να βγουν λίγα γραμμάρια γάλλιο χρειάζονται τεράστιες ποσότητες βωξίτη. Διότι είναι υποπροϊόν επεξεργασίας της αλουμίνας.

Μετά διάβασα στη σελίδα της «Ναυτεμπορικής» (Κυριακή 18/1/2026):

«Όπως τονίζει σε σχετική ανάρτησή του στο linkedin ο Ευάγγελος Μυτιληναίος, Executive Chairman της METLEN, “με υπερηφάνεια μοιραζόμαστε ένα ορόσημο για τις κρίσιμες πρώτες ύλες της Ευρώπης: η ομάδα μας έχει ήδη παραγάγει τα πρώτα 5 κιλά γαλλίου στις εγκαταστάσεις μας. Μπορεί να ακούγεται μικρό, αλλά με το γάλλιο να αποτιμάται σήμερα στα 1.750 δολ./κιλό, δεν είναι καθόλου ασήμαντο. Το πιο σημαντικό όμως είναι ότι η κατοχυρωμένη με δίπλωμα ευρεσιτεχνίας τεχνολογία μας έχει δοκιμαστεί με επιτυχία όχι στο εργαστήριο, αλλά στη βιομηχανική μας παραγωγή”».

Ο κ. Μυτιληναίος στην ανάρτησή του χαιρετίζει θερμά τη χρηματοδότηση ύψους 90 εκατ. ευρώ που έλαβε η METLEN από την ΕΤΕπ, η οποία, όπως τονίζει, «κατανοεί πραγματικά τη στρατηγική σημασία αυτής της επένδυσης και στέκεται κοντά στην επιχειρηματικότητα, βοηθώντας στη μετατροπή των σχεδίων σε πραγματική παραγωγή. Χάρη σε αυτήν την υποστήριξη, το έργο

προχωρά εντός προϋπολογισμού και νωρίτερα από το χρονοδιάγραμμα».

Σύμφωνα με τον Executive Chairman του ομίλου, «το εργοστάσιο αναμένεται να συνεχίσει να εντείνει τις λειτουργίες του το 2026 και οι πρώτοι 5-10 μετρικοί τόνοι ελπίζουμε να είναι διαθέσιμοι το 2027. Παραγωγή πλήρους κλίμακας σχεδόν του συνόλου των ευρωπαϊκών αναγκών (50 μετρικοί τόνοι ετησίως) αναμένεται το 2028»...

Σε σημείωση διαβάζω ακόμα: «Η εταιρεία στοχεύει σε συνολική ετήσια παραγωγή 2 εκατ. τόνων βωξίτη, 1,25 εκατομμυρίων τόνων αλουμίνας από 865.000 τόνους σήμερα, ενώ η Ελλάδα θα καταταχθεί μεταξύ των 12 μεγαλύτερων παραγωγών αλουμίνας στον κόσμο. Ταυτόχρονα, το γάλλιο, ένα από τα συστατικά του βωξίτη, που θα παραχθεί για πρώτη φορά στην ιστορία της βιομηχανίας στην περιοχή με στόχο παραγωγής τους 50 Μετρήσιμους Τόνους, αναμένεται να καλύψει τη στρατηγική ανάγκη της Ευρώπης για την ενίσχυση της στρατηγικής της αυτονομίας»... Καταλαβαίνετε για πόσους τόνους βωξίτη μιλάμε;

Αυτό σημαίνει πως η Γκιώνα, που είναι γεμάτη, θα πληρώσει βαρύτατο τίμημα... Χωρίς κανένα όφελος για την τοπική κοινωνία. Εξυπηρετώντας τα συμφέροντα Μυτιληναίου και παρουσιάζοντάς το ως έργο για τους κατοίκους, κατασκευάζεται νέος οδικός άξονας σε τμήμα του Λαμίας-Άμφισσα, με προφανή σκοπό να εξυπηρετεί τη μεταφορά των ορυκτών που σήμερα γίνεται σε στενό δρόμο γεμάτο στροφές...

Μόνο οι δίδυμες σήραγγες στο τμήμα Μπράλος-Άμφισσα θα

κοστίσουν πάνω από 69 εκατομμύρια ευρώ – σύμφωνα με συμπληρωματική σύμβαση! Ο συνολικός προϋπολογισμός για το τμήμα Μπράλος-Άμφισσα φτάνει τα 300 εκατομμύρια ευρώ – κι ως συνήθως, αναμένεται να ξεπεραστεί κατά πολύ.

Την ίδια ώρα με απόλυτη αδράνεια των τοπικών αρχών το τρένο που εξυπηρετούσε την περιοχή έχει καταργηθεί με τη νέα χάραξη. Παρά τις υποσχέσεις πως θα συνέχιζε να υπάρχει τρένο στη γραμμή Τιθορέα-Διανοκλάδι, η κοροϊδία δίνει και παίρνει. Κι οι σταθμοί-κομψοτεχνήματα έχουν αφεθεί στη τύχη τους.

Σε άλλες περιοχές της χώρας έχουμε μονοκαλλιέργεια τουρισμού. Στη Φωκίδα βωξίτη. Για να μη μιλήσουμε για το νερό που αρπάζουν. Νερό που υδροδοτεί την Αθήνα και ξεκινά από τον Μόρνο.

Το βουνό, η αγαπημένη μας Γκιώνα φαίνεται πως έχει δυσοίωνο μέλλον.

Το πρώτο βήμα ήταν βεβαίως η ερήμωση/διάλυση των χωριών με την ένταξή τους στον Δήμο Δελφών, ο οποίος αδιαφορεί πλήρως για ένα μεγάλο τμήμα του νομού.

Όταν δεν θα έχει μείνει κανείς εκεί, θα είναι πολύ πιο απλό το έργο του κάθε Μυτιληναίου. Με τις νέες τεχνολογίες οι θέσεις εργασίας θα συρρικνωθούν ακόμη περισσότερο. Και μόλις ολοκληρωθούν τα οδικά έργα, κι όσοι τώρα έχουν απασχόληση θα βρεθούν άνεργοι και ευάλωτοι. Έχουν άραγε χαθεί όλα; Ελπίζω πως όχι.

Όμως ο αγώνας θα είναι πολύ δύσκολος και πρέπει να απλωθεί όχι μόνο στο πολιτικό κομμάτι, αλλά και στον πολιτισμό.

